

Maren Margrethe Brinch Gundersen
Nedre Sandå 8
4812 KONGSHAVN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anniken Kleven, +47 37 01 78 90

Tillatelse etter forurensningsloven til mudring i sjø ved gnr./bnr. 220/4 i Arendal kommune

---

Statsforvalteren i Agder gir Maren Brinch Gundersen tillatelse til å mudre inntil 300 m³ masser i sjø ved gnr./bnr. 220/4 i Arendal kommune. Tillatelsen er gitt på visse vilkår, med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad med vedlegg av 20.10.2021 om mudring i sjø ved gnr./bnr. 220/4 i Arendal kommune, og rapport med resultater fra sedimentundersøkelse av 16.12.2021, samt oversendte uttalelser fra andre myndigheter.

1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Maren Brinch Gundersen tillatelse til å mudre inntil 300 m³ masser i sjø ved gnr./bnr. 220/4 i Arendal kommune.

Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

2 Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr i brev av 12.01.2022. Statsforvalteren har vurdert tidsbruken som er grunnlaget for valg av gebyrsats, og kommet frem til at det er riktig å legge gebyret på sats 7. Dette tilsvarer kr 17 500, jf. forurensningsforskriften § 39-4.

Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

3 Sakens bakgrunn

Stærk & Co AS søker på vegne av Maren Brinch Gundersen om tillatelse til å mudre ca. 300 m³ masser i sjø ved gnr./bnr. 220/4 i Arendal kommune. Tiltaket vil ifølge søknaden berøre et sjøbunnsareal på ca. 400 m². Formålet med tiltaket er å fjerne sedimenter i traséen fra farbar led sør for Saulekilen og inn til brygger, utsettingspunkt og båtslipp. Mudringen skal gjennomføres fra land. Massene søkes disponert på land på samme eiendom. Tiltakshaver opplyser at det var mudret i samme området for ca. 30 år siden.

Det er i forbindelse med den omsøkte mudringen tatt sedimentprøver i tre punkter i tiltaksområdet. Resultatene viser at samtlige analyserte stoffer med unntak av tributyltinn (TBT) er påvist i konsentrasjoner som tilsvarer tilstandsklasse II (god) eller I (bakgrunn) for sediment, jf. Miljødirektoratet sin veileder M-608 «Grenseverdier for vann, sediment og biota». Konsentrasjonen av TBT i prøvepunkt S3 tilsvarer tilstandsklasse V (svært dårlig).

Styret for Raet nasjonalpark og Arendal havn har gitt tillatelse til tiltaket etter henholdsvis verneforskriften og havne- og farvannsloven.

Arendal kommune fattet den 22.12.2021 vedtak om dispensasjon fra arealformålet i sjø og plan- og bygningsloven § 1-8 for mudring og deponering av massene på land.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, kan gis tillatelse til med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 7. I tillatelsen kan det settes nærmere vilkår for å motvirke at forurensningen fører til skader eller ulemper, jf. forurensningsloven § 16. Tillatelse til mudring fra fartøy kan gis med hjemmel i forurensningsforskriften § 22-6, jf. § 22-3

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Disponering av forurensede overskuddsmasser fra mudring på land

Overskuddsmassene fra mudring er å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27 a andre ledd. Ifølge forurensningsloven § 32 første ledd er hovedregelen at næringsavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg, med mindre avfallet gjenvinnes eller nyttiggjøres på annen måte. Med gjenvinning menes tiltak som bidrar til å redusere forbruket av naturressurser ved at avfallet erstatter materialer som ellers ville bli benyttet. Miljødirektoratet kan etter § 32 annet ledd i særlige

tilfeller gi unntak fra hovedregelen om levering til avfallsanlegg eller gjenvinning. All slik «annen disponering» av næringsavfall krever samtykke fra Miljødirektoratet for å kunne finne sted lovlig. Dette gjelder uavhengig av om avfallet er forurenset eller ikke.

Videre er Miljødirektoratet myndighet i saker som gjelder disponering av forurensete sedimenter på land, og ev. gir tillatelse til det etter forurensningsloven § 11. Direktoratet kan imidlertid delegere myndighet til Statsforvalteren.

Miljødirektoratet har vurdert at den omsøkte massedisponeringen ikke innebærer gjenvinning, og har i brev av 31.03.2022 gitt unntak fra hovedregelen i forurensningsloven § 32 første ledd, og samtykker til den omsøkte disponeringen av muddermasser på land ved Saulekilen i Arendal kommune. Videre har direktoratet konkludert med at den omsøkte disponeringen ikke vil medføre fare for nevneverdig forurensning og ikke krever tillatelse etter forurensningsloven § 11.

4 Saksgang

Statsforvalteren sendte den 12.01.2021 søknaden på en begrenset høring til Naturvernforbundet i Agder. Vi har ikke mottatt noen kommentarer til saken.

5 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Statsforvalteren har i tillegg til søknadens vedlagte sedimentanalyse, lagt tilgjengelige databaser (bl.a. Naturbase, Artskart og Vann-nett) til grunn for vurderingen.

Tiltak i sjø som medfører bevegelse i sediment påvirker det akvatiske miljø på flere måter. Virkningene varierer avhengig av bl.a. mengde og hvilke masser det dreier seg om, når, hvor og hvordan tiltak gjennomføres, samt innholdet av miljøgifter i massene. De viktigste konsekvensene av slike tiltak er partikkelspredning og tilslamming av nærliggende områder, samt endring og forringelse av habitat til vannorganismer. Dersom sedimentene er forurenset, kan også forurensning spres. Vi har vurdert det ovennevnte i det som følger.

Resultatene fra sedimentundersøkelsen viser at sedimentene er å regne som ikke forurensete for alle de analyserte stoffene utenom TBT. Konsentrasjonen av TBT (effektbasert) i prøvepunkt S3 tilsvarer tilstandsklasse V (svært dårlig) for sediment, jf. Miljødirektoratet sin veileder M-608 «Grenseverdier for vann, sediment og biota». TBT-konsentrasjoner på nivået som er funnet i tiltaksområdet, vil kunne føre til omfattende toksiske effekter på vannlevende organismer. For å unngå spredning av TBT til omkringliggende områder stiller vi vilkår om bruk av siltgardin jf. vilkår 2. Sedimentene består av en høy andel sand (gjennomsnitt 87 %). Større uorganiske partikler vil under normale forhold resedimenteres raskere enn finere partikler som silt og leire, og utgjør derfor lavere spredningsrisiko. Vi mener likevel det er viktig å kontrollere siltgardinens funksjon og stiller vilkår om at det skal gjennomføres visuell kontroll og fotodokumentasjon før og under arbeidene, jf. vilkår 3.

Avvanning av overskuddsmassene fra mudring

Etter at massene er tatt opp, er det ofte behov for avvanning av muddermassene før det foretas videre disponering, og håndtering av overskuddsvannet bør foregå på en forsvarlig måte. Forutsatt at tiltaksområdet er omsluttet av siltgardin, vurderer vi det slik at overskuddsvannet fra eventuell avvanning kan slippes tilbake i tiltaksområdet. Selve avvanningen bør foregå på en måte som ikke medfører spredning av forurensning utenfor tiltaksområdet, jf. vilkår 5.

Tidsperiode for gjennomføring av tiltaket

En hovedregel er at tiltak i sjø ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. Fordi Saulekilen er et viktig område for flere rødlistede fuglearter ifølge databasen Naturbase mener vi at denne tidsperioden med fordel kan utvides. Fordi noen av de observerte fugleartene starter hekkingen allerede i april setter vi som vilkår at tiltaket ikke skal finne sted i tidsrommet 1. april – 15. september, jf. vilkår 11.

Naturmangfoldloven

Statsforvalteren har vurdert tiltaket etter naturmangfoldloven. Dette gjelder § 8 kunnskapsgrunnlaget, § 9 føre-var-prinsippet, § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning, § 11 kostnader ved miljøforringelse og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Vi anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig ivarettatt i forhold til sakens karakter. På bakgrunn av dette tillegger vi mindre vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Prinsippene i §§ 10-12 i naturmangfoldloven er mindre relevante i denne saken grunnet tiltakenes begrensede omfang.

Vannforskriften

Tiltaksområdet i sjø er en del av vannforekomsten Alvekilen (0120000033-C), jf. databasen Vann-nett. Vannforekomsten har god økologisk og udefinert kjemisk tilstand, med lav presisjon for klassifisering. Den omsøkte mudringen er et lite engangstiltak og berører kun en begrenset del av vannforekomsten. Etter vår vurdering er det rimelig å anta at tiltaket ikke vil forringe miljøtilstanden i Alvekilen i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt vannforekomsten når miljømålet eller ikke, jf. vannforskriftens § 4 forutsatt at tiltaket gjennomføres i samsvar med tillatelsens vilkår. Vannforskriftens § 12 kommer dermed ikke til anvendelse i det aktuelle tilfellet.

6 Vilkår

1. Det kan mudres inntil 300 m³ masser i sjø ved gnr./bnr. 220/4 i Arendal kommune. Arealet som mudres skal være i samsvar med kart vedlagt søknaden. Overskuddsmassene fra mudring kan disponeres på land på eiendom med gnr./bnr. 220/4 i Arendal kommune. Massene skal plasseres som vist på kart vedlagt søknaden.
2. Siltgardin eller andre spredningsbegrensende tiltak med tilsvarende effekt, skal benyttes under mudringen og avvanningen, jf. vilkår 5. Siltgarden skal så langt det er mulig omslutte tiltaksområdet og kontrolleres for funksjon. Etter at arbeidene er avsluttet, må siltgarden bringes til godkjent mottak. Fjerningen må gjennomføres slik at partikler som har festet seg til garden under arbeidene, ikke ruser av og spres i vannmassene.
3. Det skal utføres visuell kontroll med partikkelspredning i vannmassene rundt tiltaksområdet. Kontrollen skal gjennomføres før arbeidene starter samt under arbeidene. Kontrollen skal gjennomføres med jevne mellomrom og loggføres. Tiltakshaver skal ta bilder under tiltaksgjennomføring for å dokumentere partikkelkontroll. Fotodokumentasjon på partikkelkontroll skal legges ved sluttrapporten, jf. vilkår 9.
4. Arbeidet skal utføres på en slik måte at det i minst mulig grad volder tilslamming av vannmasser og strandområder. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller

brukerkonflikter, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak gjennomføres og Statsforvalteren varsles.

5. Avvanning av muddermassene skal foregå slik at avrenning og partikkelspredning til omkringliggende områder begrenses i størst mulig grad. Overskuddsvannet fra avvanningen kan ledes til samme resipient der sedimentene er mudret og innenfor tiltaksområdet.
6. Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten inntil tiltaket er avsluttet. Det kan bli ført tilsyn under arbeidene. Tiltakshaver har ansvaret for å orientere entreprenør som skal gjennomføre arbeidene, om de vilkår som gjelder.
7. Før tiltaket iverksettes og minimum en uke før skal det gis beskjed til Statsforvalteren om dato for oppstart, samt hvem som er ansvarlig entreprenør. Dette skal varsles på e-post til sfagpost@statsforvalteren.no.
8. Tiltaket skal ikke foregå i tidsrommet fra 1. april til 15. september.
9. Sluttrapport skal sendes Statsforvalteren i Agder innen seks uker etter at tiltaket er avsluttet. I rapporten skal det dokumenteres at vilkårene som er gitt i tillatelsen, er overholdt. Eventuelle avvik skal begrunnes. Rapport skjema følger vedlagt.
10. Tillatelsen er gjeldende i to år f.o.m vedtaksdato.

Vi minner for øvrig om meldeplikt til Norsk maritimt museum ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet.

7 Ansvarsforhold

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver, Maren Brinch Gundersen er ansvarlig for at tiltaket gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver for ansvaret for innhenting av tillatelser etter annet lovverk eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Tiltakshaver er selv ansvarlig i forhold til andre brukerinteresser som kan bli berørt. Privatrettslige forhold forutsetter vi avgjort før tiltaket finner sted.

Brudd på vilkår i tillatelsen kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

8 Erstatningsansvar og klageadgang

Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver eller anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. bl.a. forurensningsloven §§ 10 og 17.

Du og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen, til Miljødirektoratet. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
faggruppetleder forurensning
Miljøvernnavdelingen

Anniken Kleven
rådgiver
Miljøvernnavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Klageskjema
Rapportskjema
Samtykke til å disponere muddermasser på land

Kopi til:

AGDER FYLKESKOMMUNE	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
NATURVERNFORBUNDET I AGDER	Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S
NORSK MARITIMT MUSEUM	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
ARENDAL KOMMUNE	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
STÆRK & CO AS v/Hartvig Angell Johnsen	Havnegaten 1	4836	ARENDAL
KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND